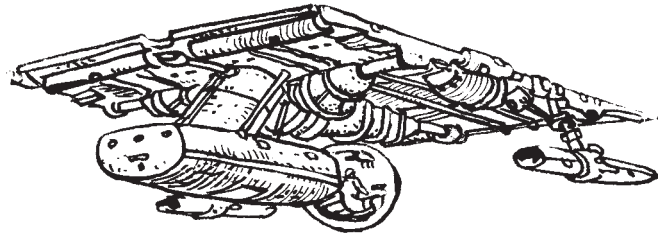

MOEBIUS

4

BIBLIOTEKA
MOEBIUS
KNJIGA 4
+
THE LONG TOMORROW

Scenarij i crtež Moebius

+
Originalno izdanje
The Long Tomorrow (1989.)

FIBRA

Izdavač Naklada Fibra d.o.o.
Glavni urednik Marko Šunjčić
Prijevod Darko Macan
Dizajn Melina Mikulić
**Izrada tipografije, prijelom
i priprema za tisak** Marko Šunjčić

+
Tisak Stega tisak d.o.o.
Naklada 500 primjeraka

ISBN 978-953-321-094-0

The Long Tomorrow, Moebius,
© Les Humanoïdes Associés, SAS - Paris, 2012
All rights reserved

+
Zagreb, listopad 2012.

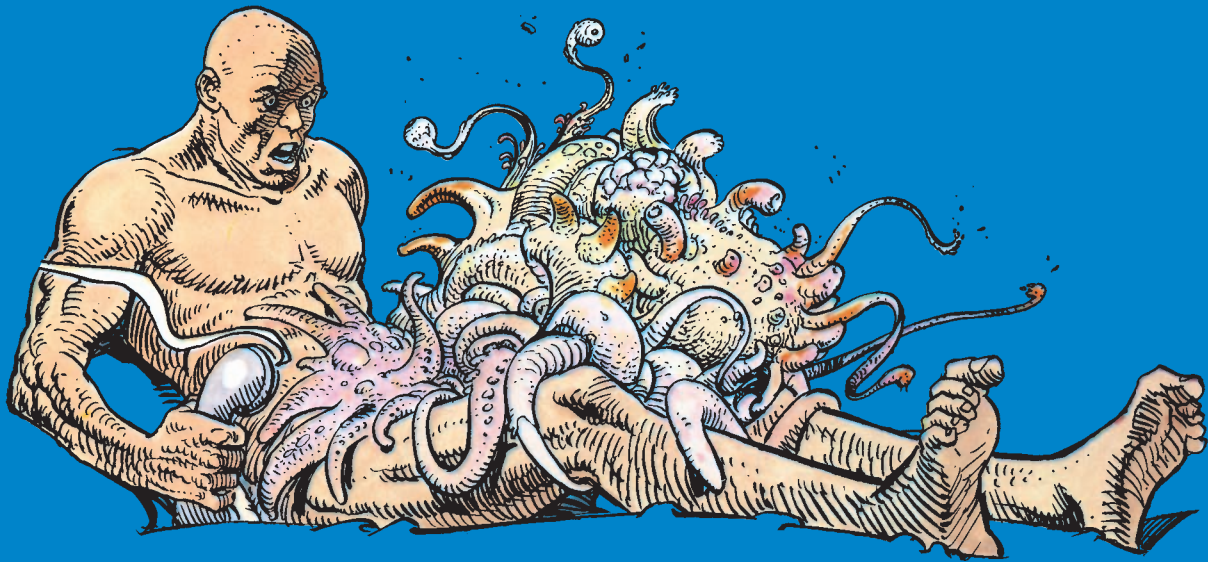

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

4

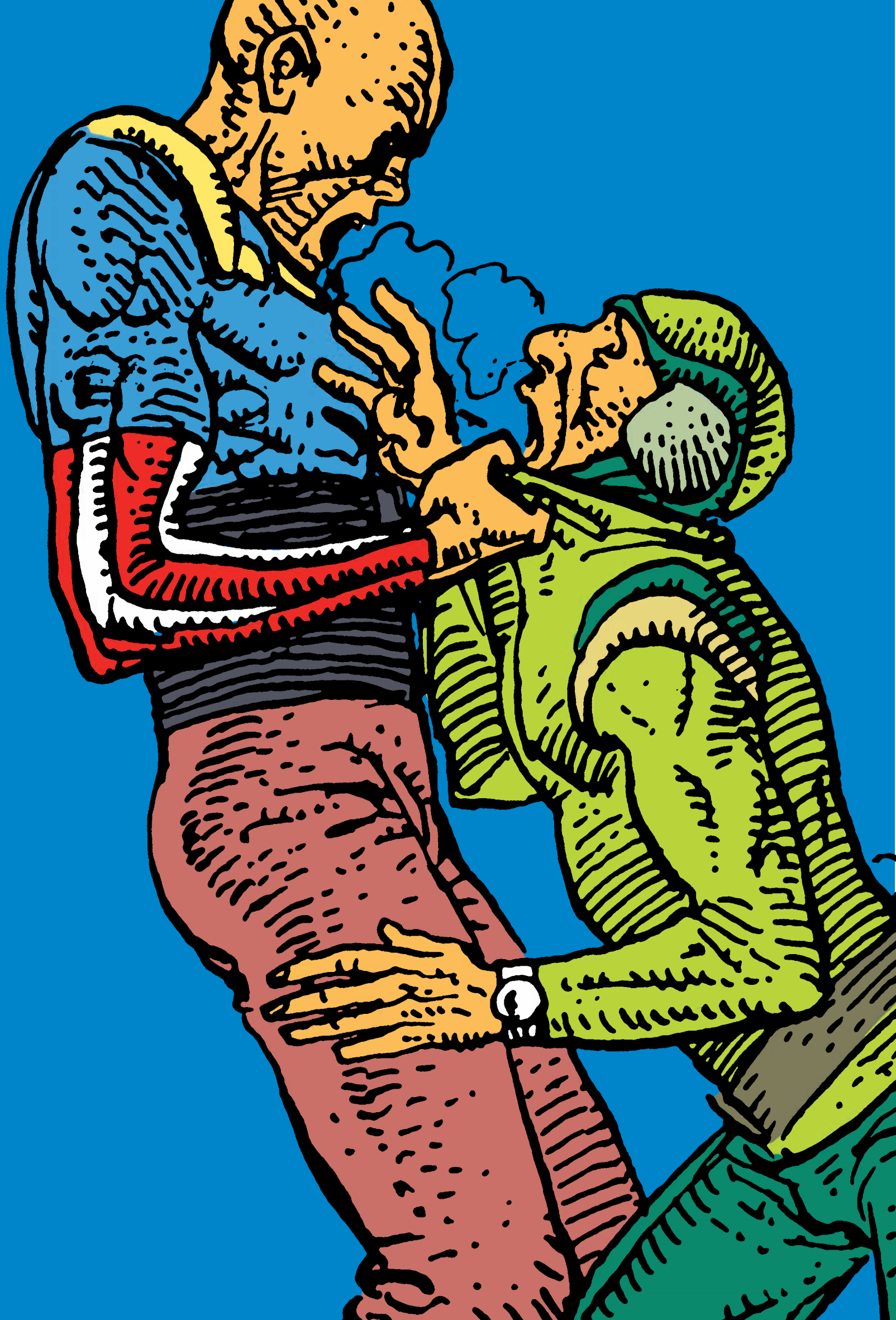
MOEBIUS

THE LONG TOMORROW

FIBRA

www.fibra.hr | www.stripovi.com

N

acrtao sam **THE LONG TOMORROW** 1975. dok sam s Alexandrom Jodorowskim radio na filmskoj adaptaciji **DINE**. Bilo je zamišljeno da specijalne efekte radu Douglas Trumbull, ali kako to nije moglo biti dogovoreno, Jodorowsky ga je zamijenio Danom O'Bannonom. Dan je došao u Pariz. Bradat, odjeven poput divljaka, tipični kalifornijski post-hipi. Njegov je pravi posao trebao početi tek na snimanju, kad se bude znalo na čemu smo i što treba graditi. Kako smo bili tek u pripremnj i konceptualnoj fazi, nije imao skoro nikakvoga posla i nasmrt se dosađivao. Kako bi ubio vrijeme, crtao je. Dan je prije svega poznat kao scenarist, ali odličan je crtač. Da je htio, mogao se profesionalno baviti stripom. Jednog mi je dana pokazao to što je crtao. Bio je to storyboard za **THE LONG TOMORROW**, klasičnu kriminalističku priču, ali smještenu u budućnost. Oduševio sam se. Kad se Europljani upuste u takve parodije, to im nikad do kraja ne uspije, Francuzi to učine previše francuski, Talijani previše talijanski ... A tu sam pred očima imao pastiš koji je bio izvorniji od izvornika. Misleći da parodira, Dan je nastavljao tradiciju. Kako je priča bila vrlo snažna, istoga sam časa osjetio kako bi mi omogućila grafičko vrludanje, posve slobodno, bez pribjegavanja standardnim trikovima kakvima se stalno moraju sidriti labaviji koncepti. Odjeća Petea Cluba, primjerice, je zaista na rubu groteske, vrlo daleko od tradicije Bogartova kišnoga mantila. Ista stvar je i s većinom vizualnih elemenata. Brižljivo sam slijedio Danov scenarij. Volio bih da jednoga dana netko objavi naše dvije verzije, bok uz bok. Kako se naš strip svima svidio, zatražio sam od Dana da napiše nastavak, ali me taj nije zapalio, bio je obična pustolovina i nisam je nikad nacrtao. Nakon što je **DINA** propala, Dan me pozvao da radimo na **ALIENU**, ali to je već druga priča.

ROCK CITY je naručio **MÉTAL HURLANT** za specijalni broj posvećen rocku. Iako je tema bila uska, nisam joj se libio pristupiti iz znanstvenofantastičnoga kuta, obraditi klasičnu temu zatvorenih društava kakvu nalazimo u brojnim romanima iz pedesetih kao što su Asimovljeve **ČELIČNE PEĆINE** ili Clarkeov **GRAD I ZVIJEZDE**. Kad se čita specijalizirani tisak, stječe se dojam da je i rock stvorio neku vrst mikrodruštva s vlastitim jezikom, odorama i pravilima. Oblikovao je zasebnu državu, ne geografski već sociološki, čiju kulturu mediji zatim izvoze diljem planeta. Prenio sam takav kulturni krajolik u ograničeni prostor i vrijeme te vidio kako se rađa nešto nepodnošljivo, pravi pravcati zatvor. Junak je zatvorenik te zemlje, takve kulture. Zatočen kao štakor u kavezu za eksperimente, on očajnički pokušava utoći, ali uvijek biva uhvaćen i vraćen u labirint na novi test. Tu postoji, dakako, analogija s našim vlastitim društvima, pomalo pojednostavljena, ali s nakanom pokazati kako je oružje beskorisno u pokušaju bijega. Istinski izlaz može se otvoriti samo spiritualno. **ROCK CITY** je još jedna priča bez i jedne riječi, kao što su **ARZACH** ili **ABSOLUTEN CALFEUTRAIL**. Mislim da nijemi stripovi imaju naročitu magiju. Osjetio sam je u pubertetu "čitajući" neprevedene američke stripove. Nisam razumijevao tekst u oblačićima, nisam ga čak ni pokušavao pogoditi, i priče su time dobijale poetski naboj. To je ono što želim postići u vlastitim nijemim pričama. Pokušavam prebaciti, kako sebe tako i čitatelja, u jedan drugi svijet s ciljem da se preobrazimo u promatrače koji na

jednome vrlo udaljenomu planetu moćnim teleskopom vide sve, ali ne mogu čuti što se ondje govori. Čini mi se kako ta nužda u kojoj se čitatelj nađe kad je prisiljen sam stvarati dijaloge dodaje notu poezije kakvu nijedan oblačić ne bi mogao izraziti.

Prilično crn humor u **OVAJ SVEMIR JE BAŠ MALI** mi je došao spontano. Nisam se tad htio cenzurirati namećući si svršetke koji bi bili à priori optimistični ili pesimistični; vodilo me isključivo moje pripovjedačko zadovoljstvo. No, imao sam sklonosti završavati svoje pripovijesti na mračan način. Mislim da je to bilo zbog moga načina života. Kad sam se poduhvatio toga da ga meditacijom promijenim, primijetio sam i da se završetci mojih priča razvijaju ... Umjesto da mi likovi ginu, oni bi dosežali drugu ravan, fizičku i duhovnu proebrazbu, često simboliziranu letom prema svjetlu.

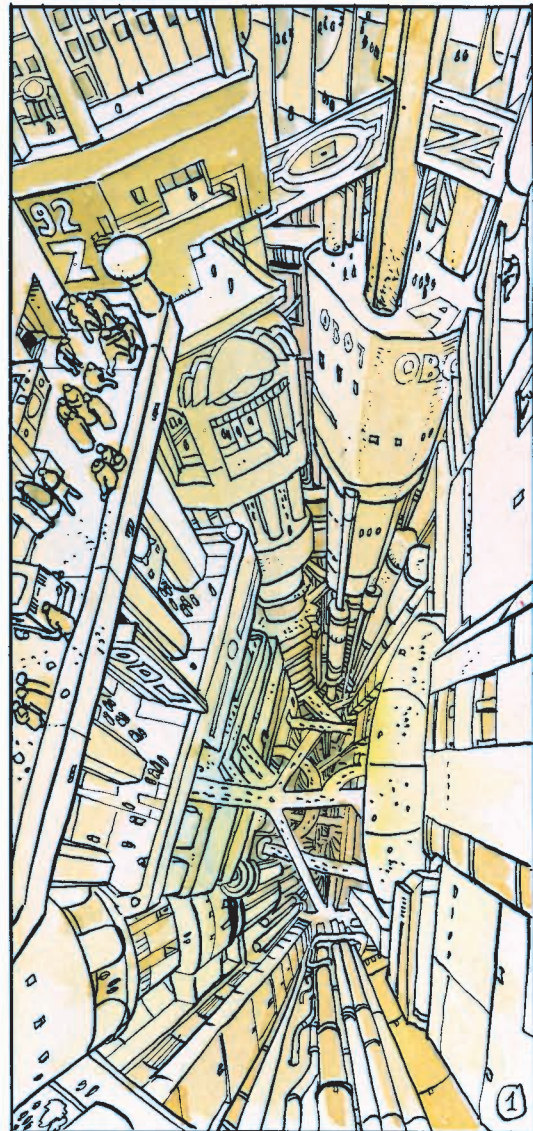
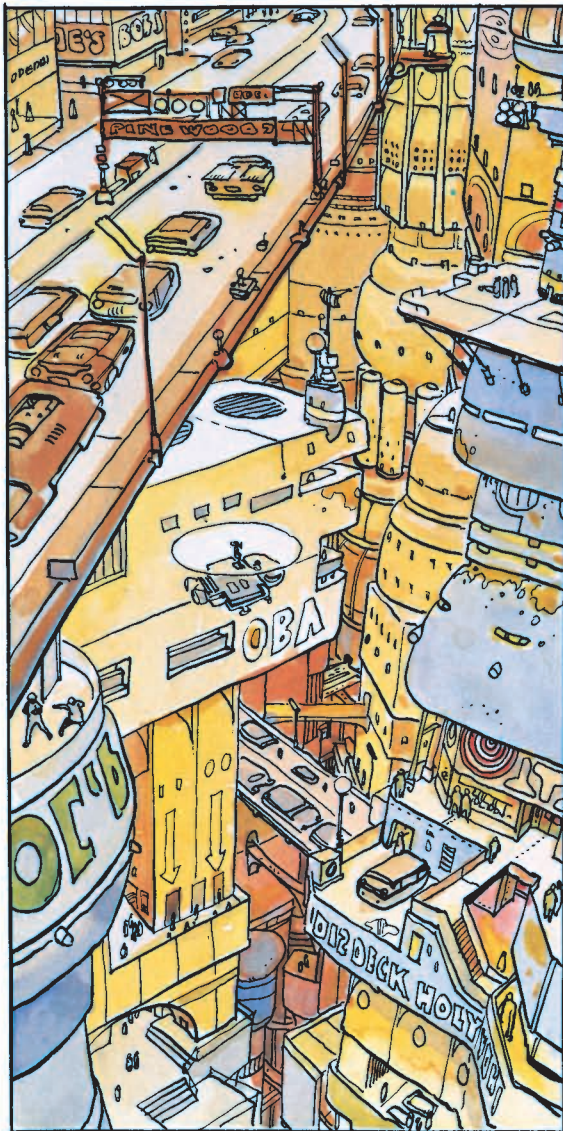
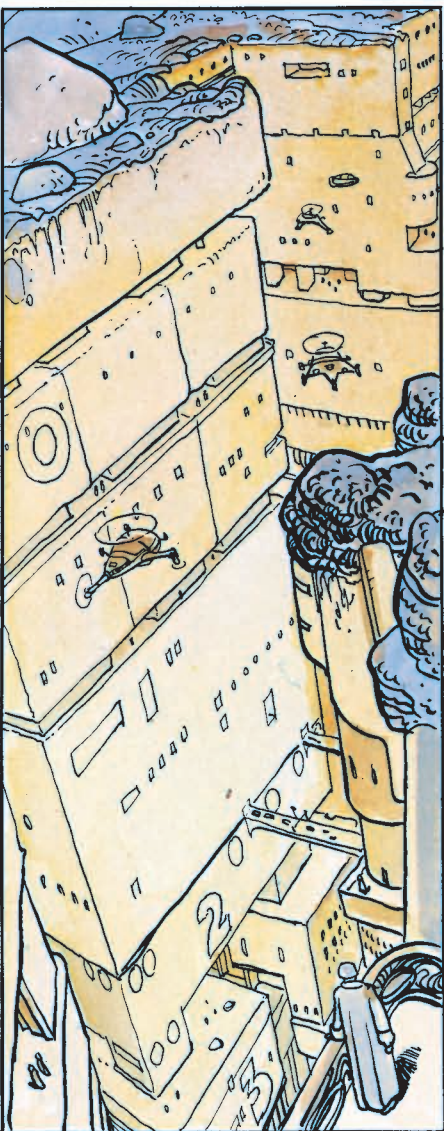
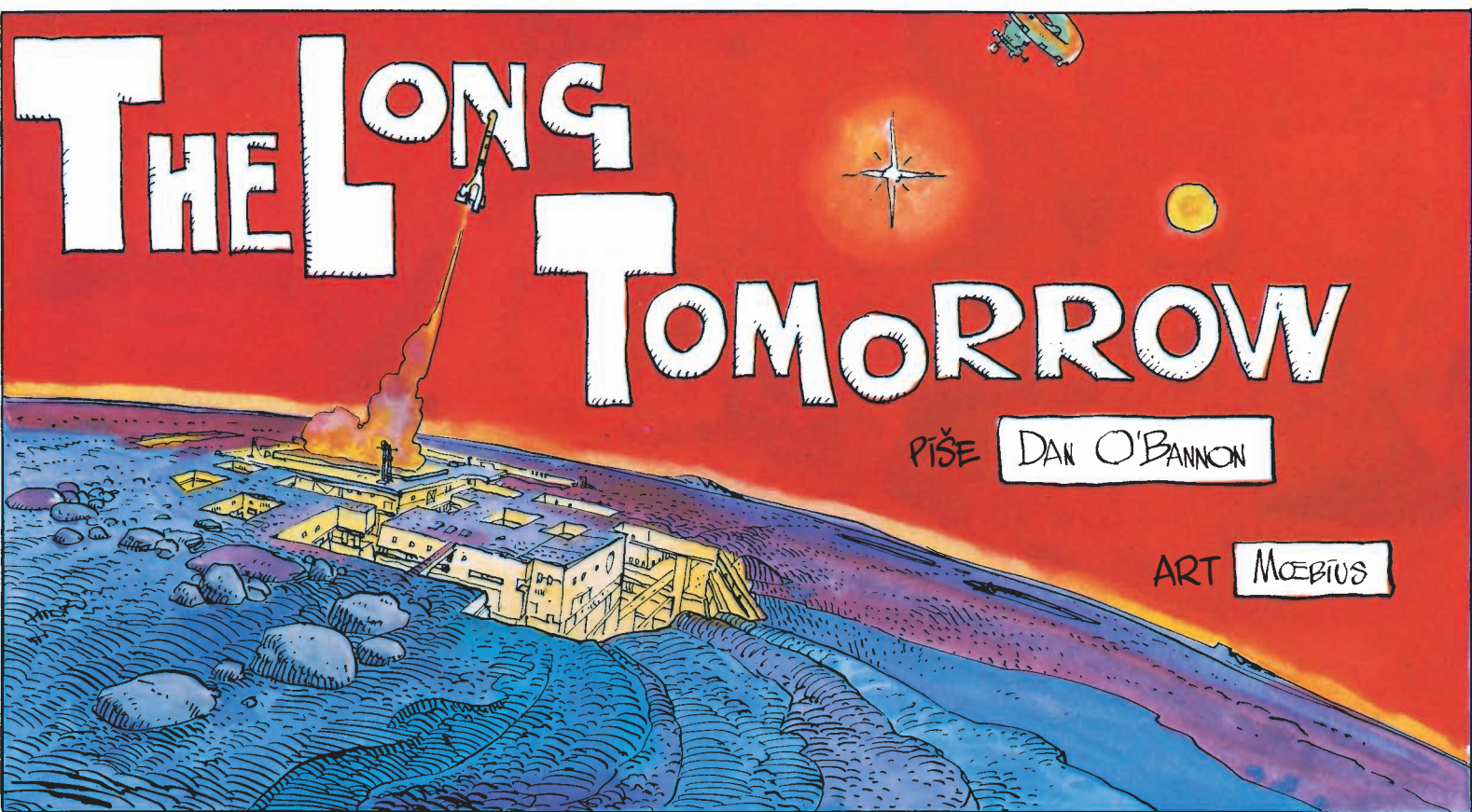
RIĐOBRADOG I PIRATSKI MOZAK nacrtao sam za Pilote. Htio sam napraviti strip koji vjerno slijedi znanstvenofantastične priče kakve su pisali Sheckley ili Emsch. Tema je na tragu onih iz EC Comics, ali grafički pristup i atmosfera su bliži ilustracijama za časopis Galaxy (svi se stripovi iz ovoga sveska mogu, uostalom, pozvati na to dvojno očinstvo). Priča je natrpana pozivanjima i namigivanjima. Računalo psuje poput kapetana Haddocka uzvikujući "stotinu mi sidara", Riđobradi je junak iz stripova Jean-Michela Charliera itd. Ako se čovjek ne zagleda, puno će mu toga promaknuti. Zaista sam bio sretan tim stranicama i kad sam završio zadnju od njih osjetio sam zadovoljstvo koje je graničilo s bolom.

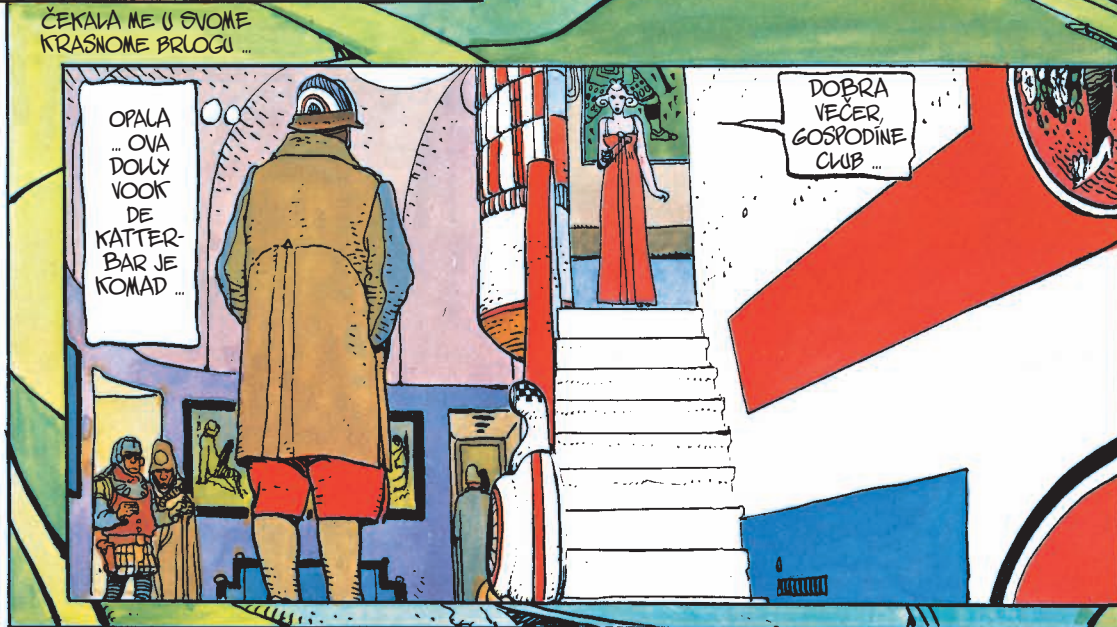
Ideja za **ARTEFAKT** mi je došla dok sam se šetao jednom od plaža otoka Ré. U SF-u ima mnogo plaža, primjerice u Ballardovu **VERMILLION SANDS** ili **DINI** Franka Herberta: ona je granica dva svijeta i, na simboličkom planu, svjesnoga i nesvjesnoga, mjesto na koje se naplave predmeti iz sna. Buđenje.

PRILAZAK CENTAURIJU je svojevrsan izazov. Scenarij je napisao Philippe Druillet. Želio sam u stranice uložiti onoliko energiju koliko on ulaže, a zadržati vlastiti stil. Nije bila riječ o plagiranju već o jednakovrijednom izražavanju njegovih košmara. Bila je to dobra prilika da odredim svoje granice. Radio sam, kako to on čini, na vrlo velikim listovima papira. Usprkos svem trudu, rezultat me prilično razočarao ... Očekivao sam veću snagu. Neki dijelovi su dobri, poput prvih dviju stranica čija se radnja odvija unutar svemirskoga broda; to je moj svijet, ali nemani su umjetne, u njih je teško povjerovati. Nisam ih nosio u sebi. Kad Druillet crta noćne more one su autentične, iskrene, i kao takve nas se svih dotiču. Za svoje, na ovim stranicama, to ne mogu tvrditi. Doduše, svidjele su se Philippeu, ali on je to gledao očima teniskog prvaka koji komentira egzibicijski meč protiv skijaškog asa ili prvaka u formuli 1. Čak i ako se potonji nisu loše snašli, onaj prvi točno zna kako su igrali ...

VARIJACIJU NA 'ONU' TEMU BR. 4027 naručio je Jacques Lob za specijalni broj **MÉTAL HURLANTA** posvećen nuklearnom ratu. Nije mi bio nikakav problem obraditi tu temu jer se uklapala u moje vlastite preokupacije. Već odavno smatram kako je zapanjujuć raskorak između uskoga poimanja nacije i globalnoga dosega uništiteljskoga oružja. Nacionalna čast i interesi, te pravila kojima ih se pokušava zaštititi čine mi se nadiđenima otkako je sav život na planetu ugrožen. Grafički sam se bio nadahnuo Steinleinovim crtežima, vrlo čistim, vrlo snažnim. Tako mi je spontano došlo kad sam se suočio s takvom temom. Po objavljivanju, ove stranice nisu polučile nikakvu reakciju, nitko mi ih nije ni spomenuo. A opet, u njima nema nimalo blagosti, ja sam se sav tresao dok sam ih crtao ... Činjenica je da za mnoge strip ne predstavlja ništa drugo negoli običnu razonodu.

MÖEBIUS

DAKLE, VI STE TAJ ZNAMENITI PETE CLUB?!

AUKS! ZBIJA STE VRLO SEKSI! ...

"DA", ODGOVORIO SAM.

TO JE BIL PRVI PUT DA CUJEM TAKVO ŠTO!

KAZU DA SU ČESTO TAKVI, ŠTO JE POVRŠINA BLIŽA ...

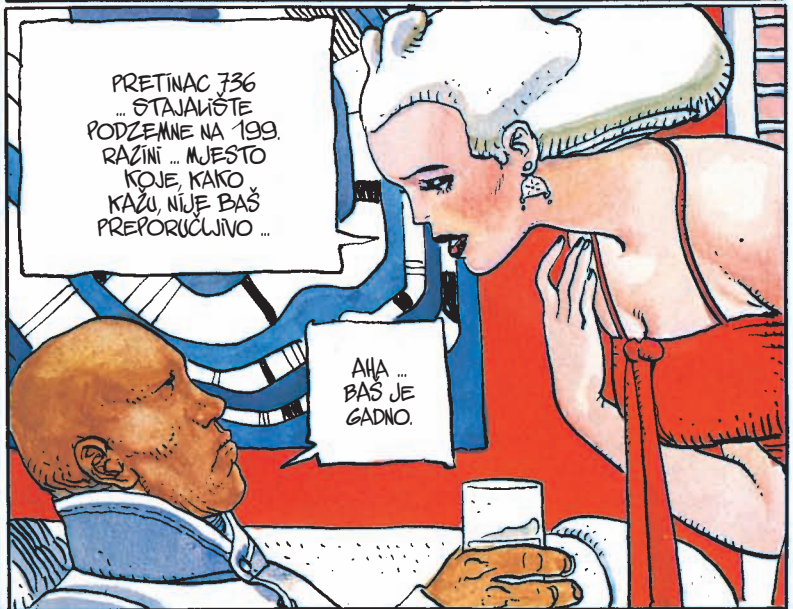
SUŠAM VAS, DRAGA MOJA GOSPODO ... KAKO VAM MOGU POMOCI?*

PARKIRAJTE NEGDJE STRAZNINU!

* TE RITUALNE RECENICE!

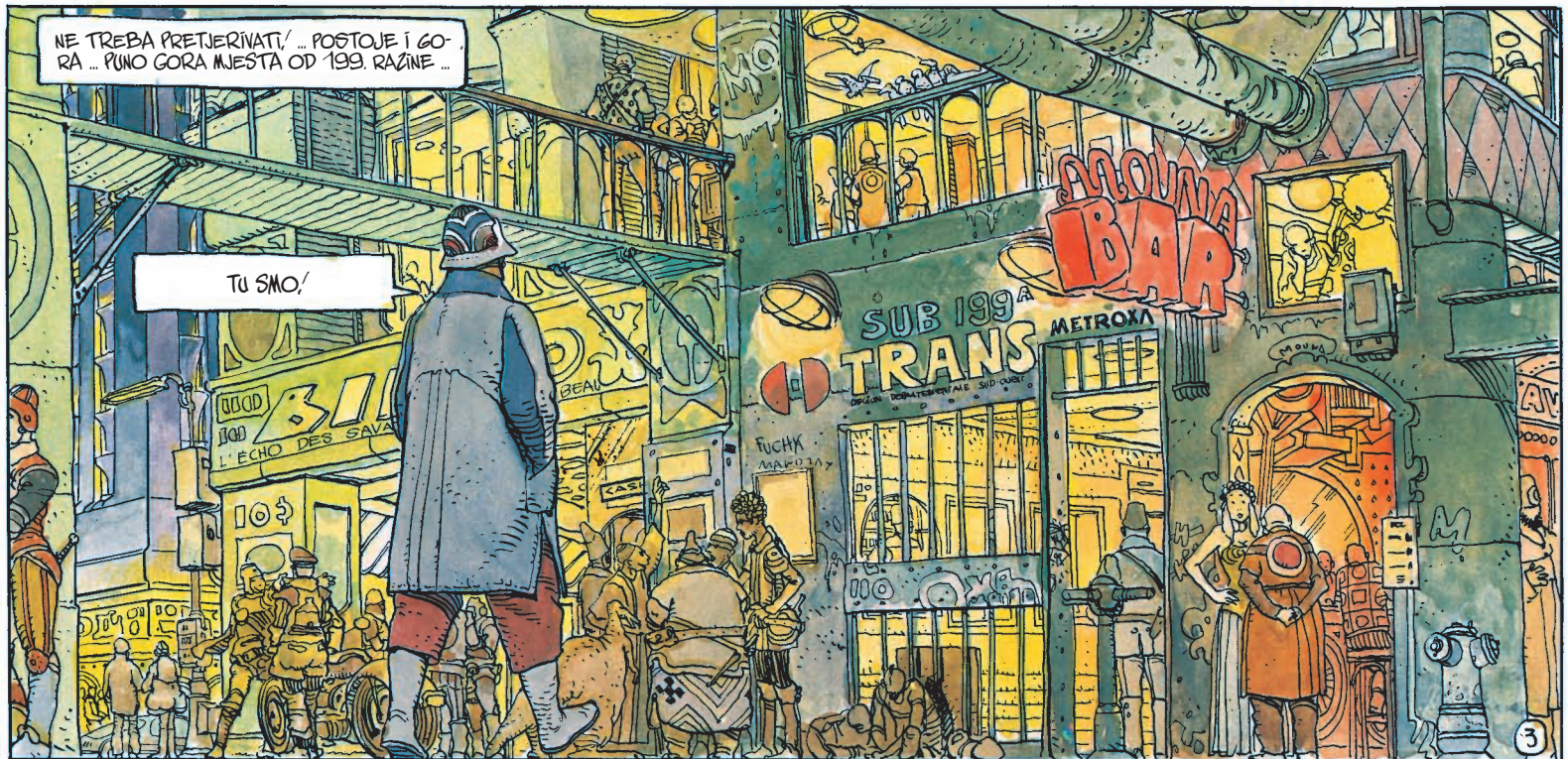

AAUKS! ... NA MNOGO, MNOGO NAČINA, ALI PRIJE SVEGA: VRATITI NEŠTO ŠTO JE MOJE ... TO JE JEDNOSTAVAN I DOBRO PLACEN POSAO.

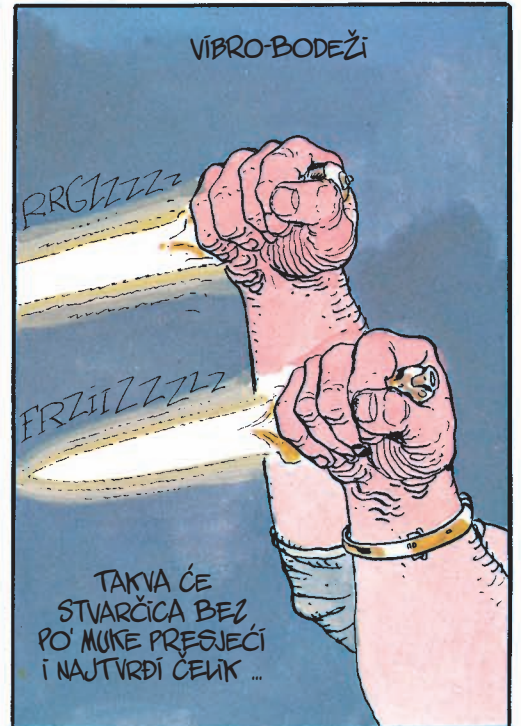
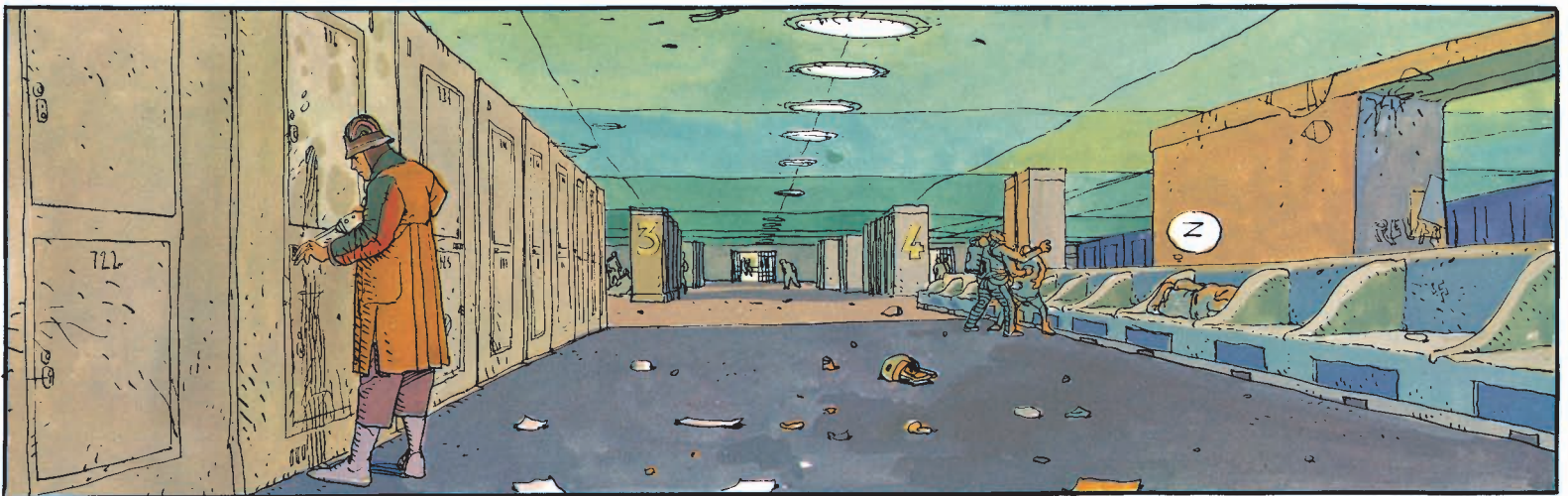
PRETINAC 736 ... STAJALIŠTE PODZEMNE NA 199. RAZINI ... MJESTO KOJE, KAKO KAZU, NIJE BAŠ PREPORUČLJIVO ...

AHA ... BAŠ JE GADNO.

NE TREBA PRETJERIVATI! ... POSTOJE I GORA ... PUNO GORA MJESTA OD 199. RAZINE ...

TU SMO!

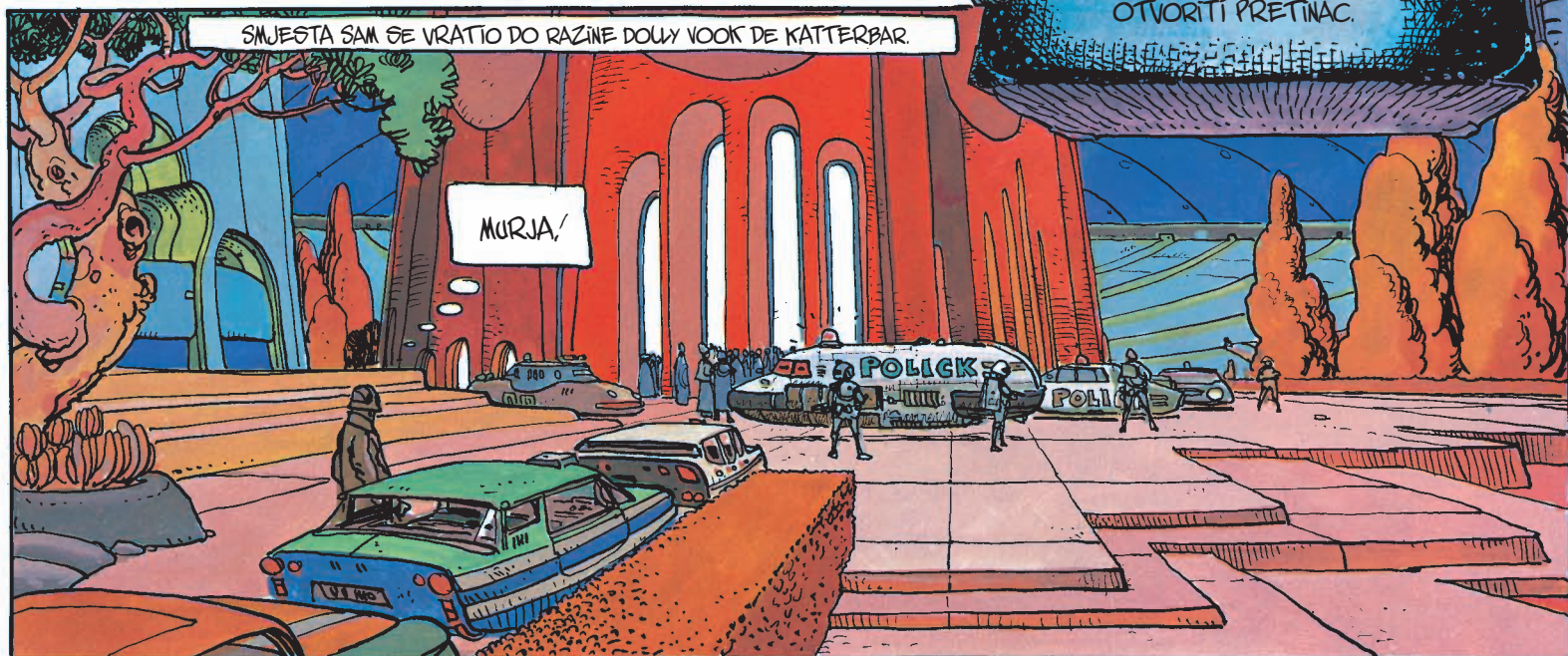

A UNUTRA JE BIO KOVČEG ... BAŠ KAKVOG JE ČURA BILA OPISALA.

BILA JE DJEČJA IGRA OTVORITI PRETNAC.

SMJESTA SAM SE VRATIO DO RAZINE DOLY VOOK DE KATTERBAR.

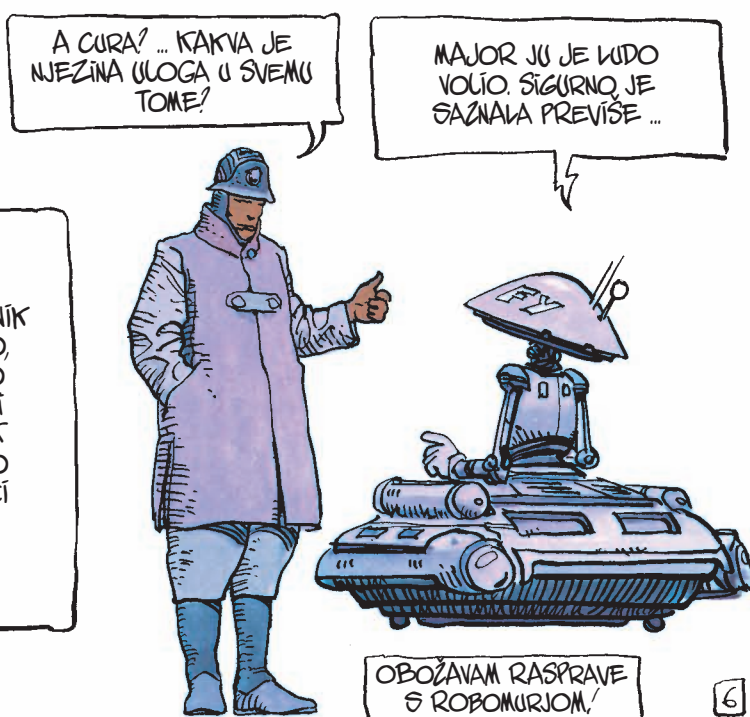
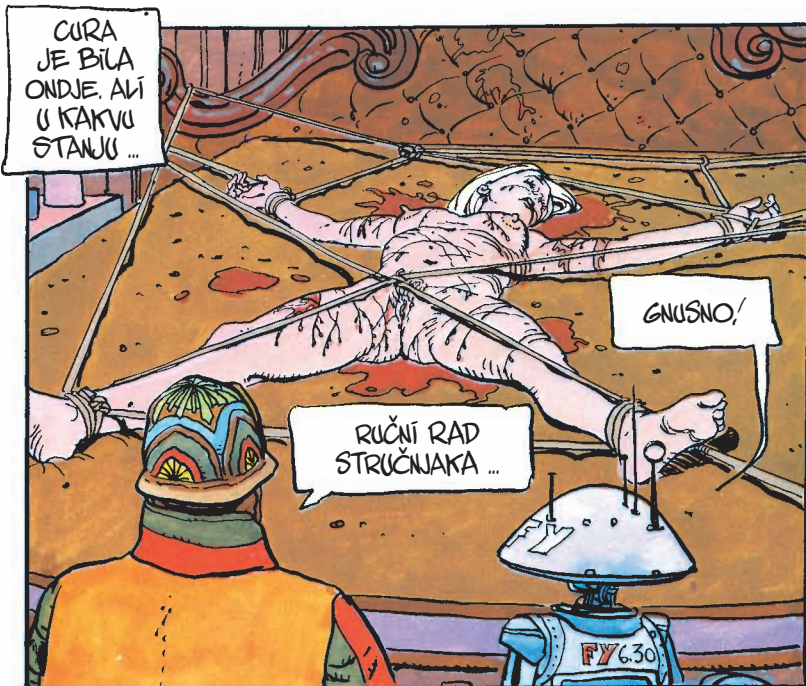
MURJA!

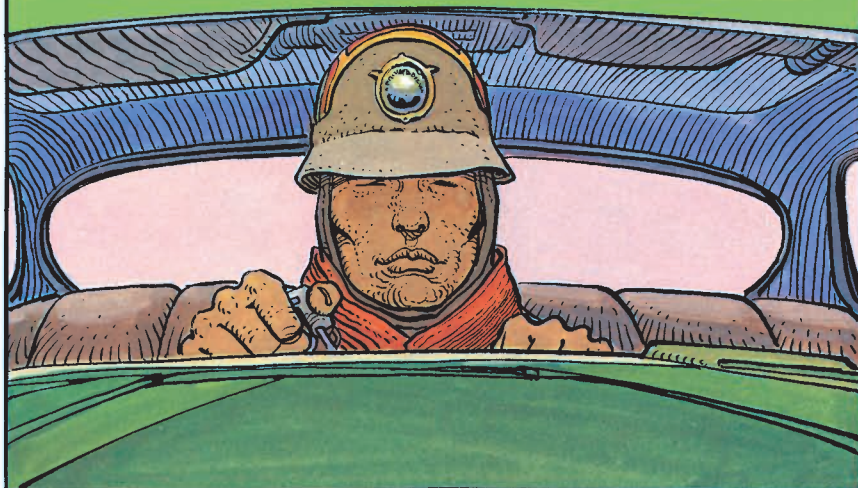
ČURIN BRLOG VRGIO JE PANDURIMA SVAKE VRSTE.

NU, VIDI GA! ... ČUB, GNJAVATOR PRVE KLAŠE ... ŠTO RADIŠ TU, DALEKO OD SVOJE UŠLJIVE ŠTAKORSKE RUPE NA 97. RAZINI?

VEĆ SAM IMAO POSLA S PORUČNIKOM FYJEM ... TO JE JEDAN VRLO HUMANI ROBAČ ...

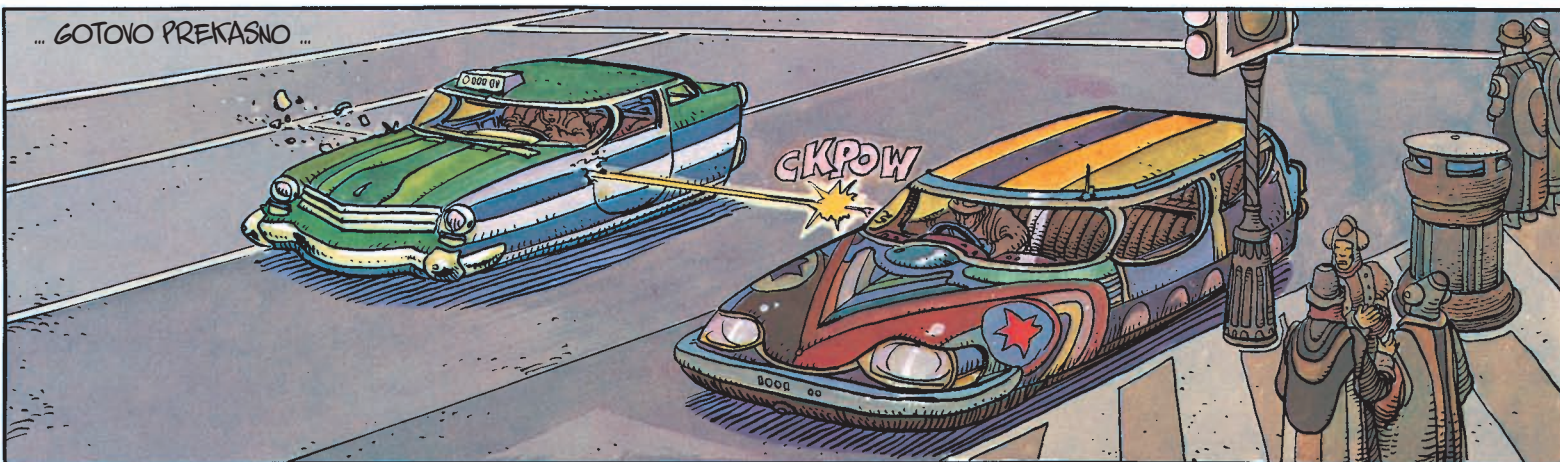
ODUČIO SAM SE VRATITI DO SVOGA UREDA ... VEĆ SAM DOBRANO SUTTO ŠTO ĆU OTKRITI U KONČEGU ...

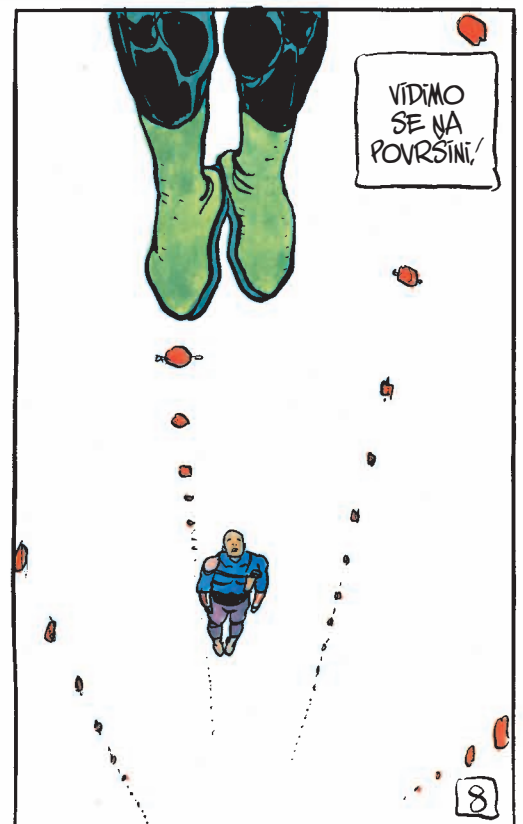
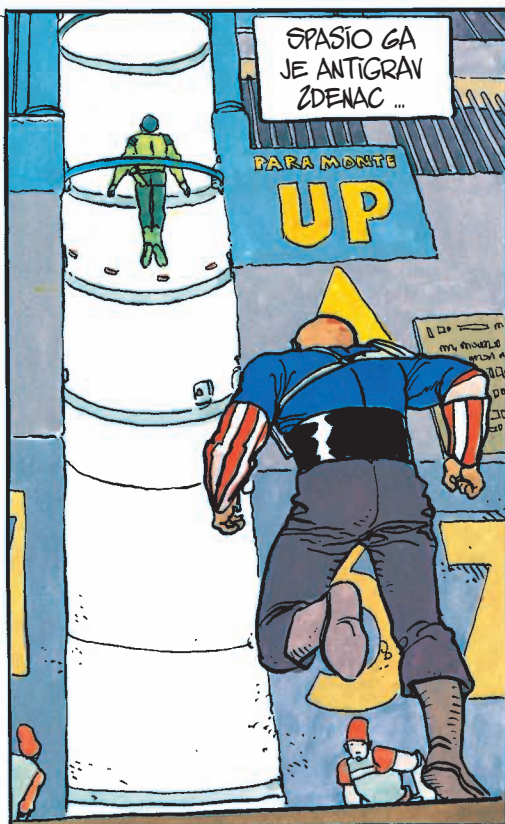
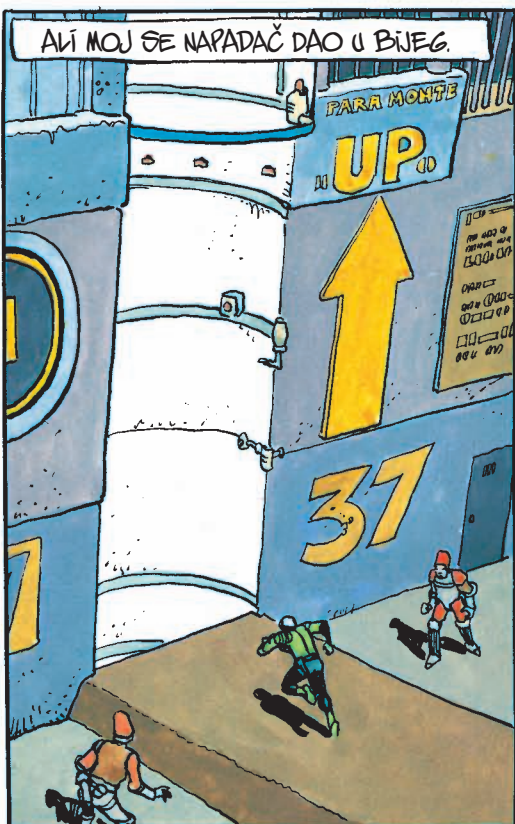
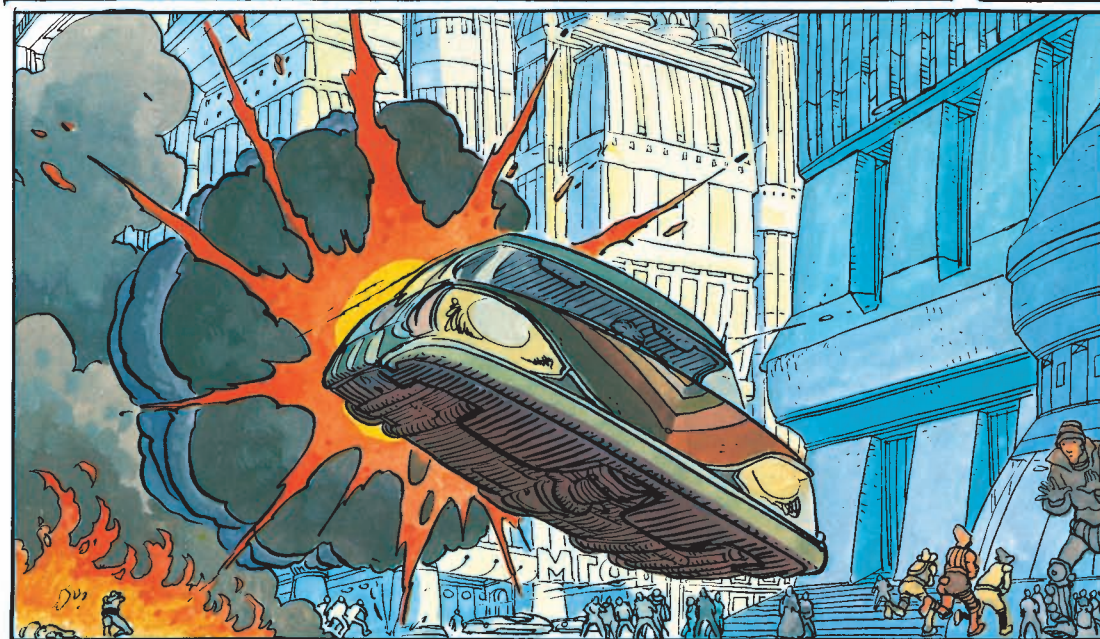
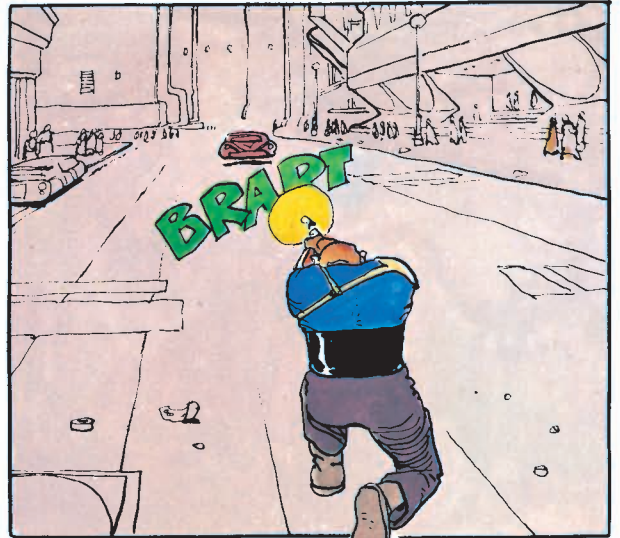

STRIJELCA SAM SPAZIO TEK U POSLEDJNI ČAS ...

... GOTOVO PREKASNO ...

THE LONG TOMORROW

2. DIO

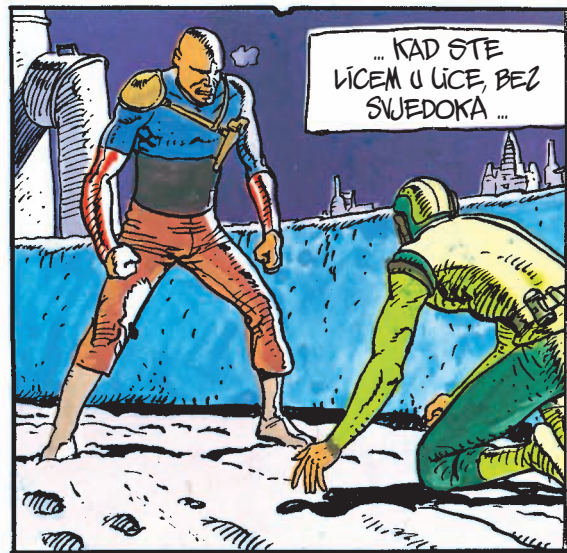

SAŽETAK: NAPADAČA SAM KROZ ANTIGRAV ŽDENCE SUIJEDIO SVE DO POVRŠINE ... A ONDJE BRODOVI - ASTROWIKA ...

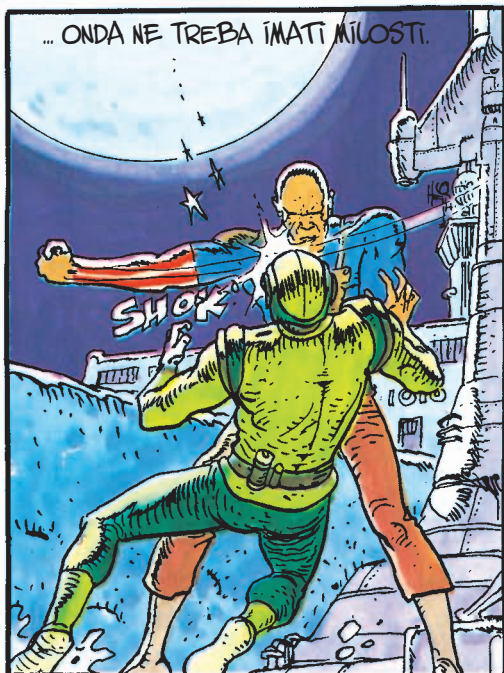
BIO JE TO OVLAŠTENI EGZEKUTOR, ODJEVEN U OBAVEZNI ODORU CEHA PLACENIH UBOJICA ... PRIHVAĆAM DA TAKVI MOGU GDJEKAD BITI OD KORISTI, ALI KAD VAM JEDAN OD NJIH PADNE U RUKU ...

... KAD STE LICEM U LICE, BEZ SVJEDOKA ...

... ONDA NE TREBA IMATI MILOSTI.

HAJDE, SMIRI SE MALO!

